

**Mitä nuoret ajattelevat
100-vuotiaasta Suomesta?
s. 3**

**Hyvä parisuhde
on turvapaikka
s. 8**

Kuva Ulla-Majaja Sievinen

Jouluku töissä s. 4

Lapsuuden Jouluku s. 7

Kauneimmat Jouluku laulut s. 17

29.11.2017

Lapsuuden joulusta omaan jouluun

Lapsuuden joulu on monelle se ainoa oikea joulu, ja sellainen halutaan kokea uudestaan myös aikuisena. Toisaalta työläiksi koetut perinteet antavat tilaa uusille tavoille, moni kaipaakin hösötöksen tilalle mahdollisuutta lepoon.

Tätä kirjoittaessani on Kotkaan satanut ensilumi. Piha näyttää kuniilta valkoisen lumipeitteen peittäessä tumman maan alle. Laitan joululaulut soimaan ja palaan ajatuksissani lapsuuden jouluihin. Olen jouluihminen. Minusta on ihana valmistella joulua ja tunnelmoidsa. Matka jouluun kuuluu osana minun joulutunnelmaan.

Lapsuuden joulut kulkivat meillä hyvin samanlaisesti. Syntyi paljon perinteitä. Joulut olivat sukujouluja joita vietimme lapsuuden kodissani. Usein meitä oli koolla toistakymmentä henkeä.

Joulukuusi tuotiin aatonaattona sisälle. Kuusi koristeltiin yhdessä perheen kanssa. Aattoamu alkoi vierailulla äitini työpaikalla Kouvolan terveyskeskuksen vuodeosastoilla viemällä joulutervehdyksiä henkilökunnalla ja potilaille. Aaton perinteisiin kuului myös uuden yöpuvun ostaminen. Päivällä syötiin riisipuuroa. Iltapäivästä alkaen sukua alkoi saapua. Koko ilta oli illan odotusta. Ulkosauna oli lämmitetty joulusaunaksi ja jouluevankeliumi luettiin aina ennen jouluruokaa. Joulupukki tuli ruoan jälkeen ja voi sitä hälinää kun lapsia oli koolla.

Nuoruudessa joulukirkko perinne muuttui perheen kanssa joulukirkossa käynnistä kavereiden kanssa kirkossa käyntiin. Aattoillan muuttuessa jouluyöksi suunnattiin Valkealan kirkon yömessuun. Siitä tuli oma perinteensä. Kynttilöiden vienti hautausmaille on aina kuulunut myös meidän jouluperinteisiin. Pidemmän matkan päässä oleville hautausmaille kynttilät vietiin ennen joulua ja lähihautausmaille jouluiltana.

Opiskelu-aika toi mukaan oman jouluperinteen nuoruuden kaveriporukan kanssa. Aatonaattoiltana kokoonnuttiin näkemään toisiamme ja vaihtamaan kuulumisia, kun kaikki asuivat eri puolilla Suomea. Samoihin aikoihin Utin kylällä alkoi myös yhden perheen veljeksien luoma uusi jouluperinne, Tiernapojat. Tiernapojat esiintyivät aatonaattona kyläläisille jätkänkynttilöiden ja tulien luodessa tunnelmaa jylhän kallion alle rakennetulle esiintymislavalle. Aatonaattoilta oli rauhoittumisen aikaa ja hyvän joulun toivottamisen aikaa.

Minulle joulun perinteet ovat aina olleet tärkeitä. Vaikka jouluja on myöhemmin vietetty myös muualla kuin lapsuuden kotona, niin siihen on aina sisältynyt tietyt lapsuuden jouluista siirtyneet perinteet.

Viime jouluna alkoi tietynlainen uusi perinne minun joulussa. Vietimme joulua minun ja mieheni luona; meidän kotona. Ensimmäistä kertaa se oli meidän koti, johon perhe kokoontui yhteen. Monet lapsuuden joulujen perinteet siirtyivät mukana, mutta oli tilaa myös uusille, meidän näköisille ja tuleville perinteille.

Rauhaisaa adventinaikaa ja joulunodotusta!

Emilia Mänttari
päätoimittaja

AIKA hyvä lahja!

Mistä näkee unta 10-vuotias poika? Meidän poikamme oli unessaan mennyt katsomaan, paljonko hänellä on puhelin-aikaa jäljellä. Lasten ruutu-aikaa säädellään meillä tähän käyttöön tarkoitetun puhelinsovelluksen avulla ja normaali aika päivälle on puolitoista tuntia. Unessa pojan puhelimessa oli lukenut: "Puhelin-aikaasi on jäljellä tänään 25 tuntia! Terveisin, Joulupukki."

Nykylapsen joulunodotusuni parhaimmillaan! Vaan taitaisi moni aikuinenkin kaivata vastaavaa lahjaa, eikä vähiten näin joulun alkaessa lähestyä. 25-tuntinen vuorokausi taitaisi kelvata aika monelle! Tuskin ns. järkevä aikuinen kaipaisi tätä aikaa puhelimen näytön tuijottamiseen, mutta kyllä me lisääjälle käytön keksisimme.

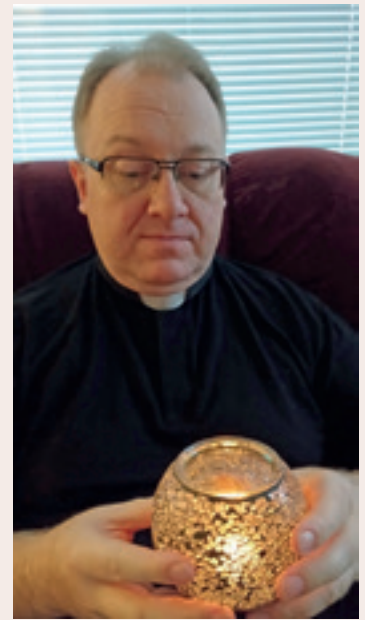
Valitettavasti aikaa ei taida edes joulupukki voida lahjoittaa kenellekään. Vuorokausi on sama kaikille. Siksi ehkä tärkeämpää kuin murehtia ajan riittämistä, olisi miettiä miten käytän sen ajan, joka minulle on annettu. Siihen voin vaikuttaa ja se ratkaisee elämässä paljon.

Ja vaikka emme voi lisätä toiselle hänen vuorokautensa mittaa, kuitenkin voimme antaa lahjaksi toiselle omaa aikaamme. Antaa niin, että emme käytä sitä kaikkea vain oman hyvämmme etsimiseen, vaan myös toisten hyväksi.

Näin jouluvalmistelujen aikaan tämänkin lahjavaihtoehdon muistaminen on tärkeää: omaa aikaansa kannattaa käyttää siihen millä oikeasti on merkitystä. Sitä kannattaa lahjoittaa runsaasti omille läheisilleen. Puolisolle annettu aika on lahjaa parisuhteelle. Lapsille annettu aika on lahjaa heidän tulevaisuudelleen. Ystävien kesken vietetty aika ei todellisuudessa ole itseltänikään pois.

Lopulta on niinkin, ettei aikamme ole omaamme. Elämäsi aika, läheiset ihmiset, kaikki ns. järkevien aikuisten oikeasti tärkeä, on jo lähtökohtaisesti lahjaa. Elämän ja kaiken siihen liittyvän hyvän Antajan lahjaa. Jumalan lahjaa. Joulun Herralta olemme aikamme lahjaksi saaneet, siksi voimme sitä tänäkin jouluna myös lahjaksi antaa!

Tero Hietanen
kappalainen

Mitä nuoret ajattelevat 100-vuotiaasta Suomesta?

Hanna Riihelä ja Aaro Heiskanen osallistuivat Ristiniemessä järjestettyyn isoskoulutukseen.

Kotkalaiset lukiolaiset **Hanna Riihelä** ja **Aaro Heiskanen** kertovat mietteitään Suomesta ja nuorena elämisestä. Molemmat edustavat mainiota ikäluokkaa 2001.

Mitä asioita tulee mieleen 100-vuotiaan Suomen historiasta?

Aaro: Itsenäisyys ja se, että suomalaiset ovat aina Suomen ja suomalaisten puolella. Suomen talous on vähän ailahteleva.

Hanna: Oma kieli ja lippu, jota saa ylpeydellä edustaa.

Mikä Suomessa on tällä hetkellä parasta?

Hanna: Täällä on ainakin toistaiseksi aika rauhallista, eikä meillä ole kiistoja muiden maiden kanssa, vaan tehdään yhteistyötä.

Aaro: Suomi on hyvä maa kulttuurille. Esimerkiksi Kotkassa on tosi paljon ohjelmaa ja tekemistä ja on hienoa, että varsinkin nuoret voivat nauttia kulttuurista edullisesti tai ilmaiseksi.

Mikä sinua pelottaa nyt?

Aaro: Se, että tulevaisuuden suunnitelmat eivät toteudukaan ja minusta tulee joku työkkärin asiakas.

Hanna: Uskaltaako enää matkustaa ja lisääntyvätkö terrori-iskut? Mitä jos ei saakaan työpaikkaa ja muutenkin ajatus siitä, että työntekijöitä ruvetaan korvaamaan roboteilla.

Aaro: Robotit eivät kuitenkaan voi onneksi tehdä ihan kaikkea työtä.

Mitä toivot tulevaisuudeltasi?

Hanna: Haluan olla onnellinen ja terve. Mulla on työpaikka, ja saan toteuttaa asioita mistä tykkään. Tärkeät ihmiset ympärillä ja jos joskus saan lapsia, niin haluan olla hyvä esikuva ja kannustaa opiskeluun.

Aaro: Hyvä työ, kavereita ja vähän julkisuutta, jotta ihmiset vähän tunnistaisi kadulla. Ollisi hienoa olla jollekin esikuva.

Miten voit itse vaikuttaa tulevaisuuteesi?

Aaro: Rakentamalla suhteita ja valitsemalla

oikeat opiskelupaikat.

Hanna: Asettamalla itselleni realistiset tavoitteet, kehittämällä itseäni ja tekemällä töitä. Unelmoimista ei saa lopettaa koskaan.

Mikä on rippileirien merkitys tulevaisuudessa?

Hanna: Varmaan yhtä suuri kuin tähänkin asti. Aika moni menee riparille siksi, että siellä kasvaa ihmisenä ja saa kavereita, monelle se on yksi elämän parhaista viikoista.

Aaro: Saattaa menettää jollain tapaa uskonnollista arvoaan, sillä tosi harva nuori usko nykyään enää mihinkään ylempään voimaan. Ehkä ripari on vähän vanhanaikainen käsitteenä, ja sen tulisi hieman päivittyä.

Hanna: Koulussakin uskonto on oppiaineen sellainen, missä puhutaan eri jumalista ja uskonnoista. Pitäisi puhua myös siitä, mihin kaikkeen muuhun voi uskoa.

Entä seurakunnan merkitys?

Aaro: Useat nuoret eroavat kirkosta, sillä he eivät koe sitä niin tärkeäksi osaksi elämää.

Hanna: Seurakunnan merkitys on tärkeämpi sellaisille, jolle usko on suurempi asia.

Aaro: Ja yksi ongelma on varmasti se, että kirkosta eronneiden vanhempien lapset eivät kuulu lähtökohtaisesti kirkkoon, jolloin lapsi ei välttämättä osallistu ollenkaan seurakunnan juttuihin. Mun mielestä lapsen pitäisi esimerkiksi itse saada päättää, meneekö koulussa uskonnon- vai elämäntutkimustieto-tunneille.

Hanna: Mutta jotkut perusteet olisi oltava, jottei sitä sitten kadu myöhemmin.

Miten paljon nuoret ajattelevat tulevaisuutta?

Hanna: Lukiossa heti ekana vuotena aletaan puhumaan opinto-ohjaajan kanssa tulevaisuuden suunnitelmista ja siitä, mitä syventäviä aineita kannata valita.

Aaro: Nuorten päätöksentekokykyä yleensä arvostellaan, mutta silti meidän pitäisi tietää jo 15-vuotiaana, mitä haluaa aikuisena tehdä. Onhan siinä mietittävää.

Johanna von Herten

Joulutöissä

Malttia ja joulurauhaa

Työn hyöriä hiljenee myös Kotkan poliisitalossa joulun aikaan, kun osa talon väestä siirtyy pitämään vapaita. Järjestyspoliisin ja rikostutkinnan henkilöstöä on silti hoitamassa tehtäviään yleisen turvallisuuden takaamiseksi.

– Jouluna meidän taukotilasta löytyy joulukuusi. Lisäksi talon urheilukerho tarjoaa töissä oleville kinkun ja muuta pientä joulupurtavaa, kertoo vanhempi konstaapeli **Sami Grönholm** järjestyspoliisista.

Joulun vietto työtehtävissä on sattunut vuodesta 2004 lähtien Kotkan seudulla poliisina työskennelleen Grönholmin kohdalle aika ajoin, aina työvuorojen mukaan.

Virkavallan näkökulmasta ilon ja rauhan juhla näyttäytyy valitettavasti joskus aivan jonakin muuna.

– Kyllähän se on rauhan ja perhejuhlan aikaa. Joskus, kun ihmiset ovat stressaantuneita ja alkoholi on mukana kuvioissa, saattaa seurauksena olla poliisitehtävä. Tuolla kaduilla ja kaupungilla näkee paljon yksinäisiä ihmisiä. Joului ei valitettavasti ole kaikille perhejuhla.

Eli joului tahtoo olla työvuorossa oleville poliiseille kiireistä aikaa. Sami Grönholmin työvuoro kestää aina 12 tuntia kerrallaan. Laakereillaan ei ehdi levätä pyhienkään jälkeen: poliisille seuraa-

Kuva Martti Linna

Vanhempi konstaapeli Sami Grönholmille perhe ja lapset ovat parhaita asioita joulussa.

va kiireisempi ”työsesonki” koittaa yleensä uuden vuoden aikaan.

Kokenut poliisimies toivoo kotkalaisille mahdollisimman kiireetöntä ja stressitöntä joulun aikaa. Maltti on valttia monessa asiassa.

Erityisesti se kannattaa muistaa joululiikenteessä.

Martti Linna

Karaokea, puuroa ja yhdessäoloa

Minna Laakso aloittaa myös tänä jouluna työt Karhulassa Karjalantien varrella sijaitsevassa Ravintola Pika-Mocca Pubissa puoli kahdeltatoista joulupäivänä. Kello kolmentoista maissa tulevat ensimmäiset joulupuuron syöjät publiin. Minnan työvuoroa kestää aina kello 24:ään saakka, ja asiakkaita riittää.

– Olen itse aina halunnut tulla joulupäiväksi töihin, Minna kertoo. – Silloin täällä on jotenkin niin hyvä fiilis. Halpaa olutta saa mistä vaan, mutta seurustelupaikkoja on ihmisille vähemmän tarjolla erityisesti jouluna.

Pika-Mocca Pubin joulupuuroperinne syntyi muutama vuosi

sitten. 26 vuotta ravintolatyötä tehnyt Minna ajatteli, että kun hän kuitenkin tekee puuroa itselleen, mikseipä sitä voisi tehdä samalla muillekin. Syöjiä on riittänyt.

– Ihan kaiken maailman ihmisiä käy, myös muita kuin vakiokävijöitä. Ja joulukaraokeissa riittää laulajia. Lauletaan siellä muitakin kappaleita kuin se **Katri-Heleen Joulumaa**. Jossakin vaiheessa iltaa joku vetää takuuvarmasti **Juice Leskisen Sian**.

Pub on palvellut asiakkaitaan samalla paikalla peräti vuodesta 1965 lähtien. Suomalainen pubikulttuuri on niistä ajoista muuttunut melkoisesti.

Kuva Martti Linna

Minna Laakso on tehnyt jo pitkän työuran pubin myyntitiskin takana. Hänelle joulurauha merkitsee jouluaton pitämistä vapaapäivänä. Joulupäivänä on taas mukava tulla palvelemaan asiakkaita, joilta löytyy myös hyvää joulumieltä.

– Karaoke on tietysti yksi asia, mikä on tullut ja on erittäin suosittua, Minna Laakso kertoo. – Meilläkin harrastetaan tietokilpailuja, ja joskus on elävää musiikkia.

Kaikenlaista ohjelmaa on paljon enemmän.

Martti Linna

Valmiina uuteen elämään

Synnytysosasto on Kymenlaakson keskussairaalassa sellainen paikka, jonne asiakkaat tulevat yleensä mielellään. Palvelutoiminnan esimies **Reija Myller** kertoo, että vuosittain osastolla syntyy noin 1 400 lasta. Synnytysten määrä vaihtelee nollassa ja kymmenen välillä vuorokaudessa.

– Joulun aika on yleensä aika rauhallinen. Kaikki asiakkaat jotka vain pystyvät, lähtevät meiltä kotiin, Reija kuvaa tulevaa aikaa. – Toisaalta synnyttävät äidit tulevat meille vasta, kun se on välttämättä tarpeen.

Jouluun valmistautuminen alkaa äitiyspoliklinikalla ja synnytysosastolla jo hyvissä ajoin. Adventtiaikaan kyntteliköt ilmestyvät ikkunalaudoille ja kuuset tuodaan

sisään. Ennen joulua paikat pyritään muutenkin siistimään juhla-kuntoon.

Viimeiset kymmenkunta vuotta hallinnollisia töitä tehneellä Reijalla pyhäseudut ovat nykyisin aina vapaat. Synnytysosastolla 24/7-päivystyksessä tarvittavan väen halukkuus olla jouluna töissä vaihtelee vuosittain.

– Suurin osa työntekijöistä on itsekkin äitejä. Joinakin vuosina työvuorojen järjestely on vaikeampaa, joinakin helpompaa.

Joulun lapsia, noita pieniä eläviä ihmeitä syntyy keskussaira-
aalassa aivan varmasti tänäkin vuonna. Heitä varten on osaston kaappiin varattu valmiiksi pieniä punaisia tonttuhattuja.

Martti Linna

Kuva Martti Linna

Reija Myller on työskennellyt keskussairaalan synnytysosastolla vuodesta 1983 lähtien. Vastasyntyneet lähtevät nykyisin osastolta kotiin yleensä 2-3 vuorokauden ikäisinä. Nykyajan isät osallistuvat aikaisempaa enemmän vauvojen hoitamiseen.

Hänen tahtonsa auttaa

Käsityöopettaja **Linda Finell** on ompeluseurassa, jossa naiset ”hyrisyttävät” ompelukoneitaan aamusta jopa puoleenyöhön. He valmistavat patjanpäällisiä, peitteitä, lakanoita, pyyhinliinoja, paitoja...

Linda Finell on fiktiivinen henkilö Anneli Kannon romaanissa Lahtarit, mutta hänen tahtonsa auttaa oli – ja on – monen ihmisen todellisuutta.

Kaksikymmentä vuotta Linda Finellin sisällissodasta ja Suomi on taas ahdingossa. Lotat ja suuri joukko muita vapaaehtoisia huoltaa, hoitaa, tähystää, keittää, pesee, siivoaa, pukee vainajan, arkkuttaa, kyntää, kylvää ja korjaa sadon, uurastaa motitalkoissa ja viihdyttää rintamakiertueilla. Iäkäs ystäväni kertoo millaista oli olla sodan aikana työtyttöä maatalossa. Lehmien lypsäminen, voin kirnuaminen, pellolla ja metsässä ahertaminen, vaatimaton ruoka, riittämätön vaatetus ja lyhyet yöunet, ei ollut aikaa eikä voimia nuoren tytön haaveisiin kun jokainen ilta tuli vastaan väsyneenä vasta iltayön tunteina.

Sodan eetos on kaikkien vastenmielistä, mutta sotaan velvoitettuja muistan nöyrin mielin. Ajattelen heitä jotka kärsivät sodan kauhuja nyt, jossakin muualla.

Irja Sinivaara

Huone on täynnä värikästä ja puhdasta vaatetavaraa, liinavaatteita, leluja, littlepoineja ja legoja, lautapelejä, vaikka mitä! Minulle annetaan tehtäväksi tehdä paketteja noin kymmenvuotiaalle pojalle. No, sen osaan, olenhan neljän pojan isoäiti. Kas, löytyi juuri sopivaa kokoa olevat nappulakengät, sosisiko Katto Kassinen samaan pakettiin, sininen vai keltainen pyjama...

Kun olemme paketoineet toistasataa lahjapakettia, sanomme että kävipä voimille, juomme kahvia ja syömme kasvispiiraita ja rusinapullia.

Hiljennymme ja puhumme siitä, että ennen oli auttajalla monin verroin raskaampaa.

Siitä emme ole varmoja onko avun saajalla nyt helpompaa. Sillä hätä, pelko ja aineellinen puute ovat kaikkina aikoina, joka paikassa, asioita joita kenenkään ei pitäisi kokea.

Kuva Matti Immonen

LAKIASIAINTOIMISTO SALOMO Oy

Varatuomari **Jukka Lemmetyinen**

Vesivallinaukio 5 D
48600 KOTKA

PUH. 05 266 151, 0400 877 574

jukka.lemmetyinen@kymp.net

Tervetuloa

Kontio apteekkiin

HYVÄN MIELIEN
APTEEKKI

Karhulantie 30 (S-market)

Avoimena arkisin 8.30-19.00 la 8.30-15.00

Puh. 05-220 0440

www.kontioapteekki.fi

Luther "keksi" joulun perhejuhlan

Ennen protestanttista uskonpuhdistusta joulua juhliittiin pakanaliseen tapaan päiväkausia kestäväinä karnevaalina. Vain hurskaimmat pitivät sitä uskonnollisena juhlan keskiyön jumalanpalveluksineen. Pääsiäinen oli keskeisin juhla.

Saksankielisissä maissa korostetaan, että uskonpuhdistaja Martti Luther (1483–1546) muutti käsityksiä joulusta. Luther rakasti joulua. Kerrotaan, että joulukuussa hänen ajatuksensa, saarnansa ja laulunsa liittyivät kaikki jouluun – joulun ihme, ihmiseksi syntynyt Jumalan poika korostui yli kaiken muun.

Lutherilta on säilynyt noin 122 joulua käsittelevää saarnaa. Vuonna 1530 hän pohti, että Kristuksen syntymisen trumpettien soidessa kultaiseen kehtoon olisi ollut hänelle epämiellyttävää. Vapahtajan syntymisen vaatimattomiin olosuhteisiin lähensi häntä jokaiseen ihmiseen. Lutherille joulun ihme kuvasi sitä, että Vapahtaja tuli kaikille köyhimmistä aina rikkaimpiin.

Joulun sanoma oli Lutherille hyvin henkilökohtainen. Hän korosti Jeesusta yhtenä veljistämme ja pohti saarnoissaan Marian karuja synnytyksoloja:

”Ketään ei ollut lasta kylvettämässä, eikä lämmintä tai kylmää vettäkään. Lapsi syntyi keskelle pimeyttä vain tähtien loistaessa. Vuoteena oli kylmä seimi.”

Karusta synnytyspaikasta huolimatta Luther muistutti siitä, miten lapsi oli kaunis äitinsä sylissä. Valo oli saapunut maailmaan!

Joululahjat olivat keskeinen muutos lasten joulussa. Luther inhosi pyhimysten palvontaa, eikä voinut sietää ajatusta Pyhästä Nikolaoksesta antamassa lahjoja. Ennen Lutherin voimakasta vaikutusta lapset saivat lahjoja Nikolaoksen päivänä 6.12. Joulupukki

Kuva Wikicommons

Kun 1800-luvulla joulusta tuli yhä vahvemmin perhejuhla, niin Lutherin perhe kuvattiin romanttisesti musisoimassa ystävien kanssa kuusen ympärillä. Tällaisena J. Bannister ikuisti vuonna 1860 Lutherin joulun Sartain's Magazine -lehteen.

juhla muuttui ystävien ja perheen kesken vietetyksi juhlaeksi hyvän syömisen, laulujen ja yhdessäolon merkeissä.

Saksankielisissä maissa joulukuusen kynttilätkin on nimetty Lutherin keksinnöksi. Tarinan mukaan hän käveli kerran joulu-aaton jumalanpalveluksesta kotiinsa metsän lävitse. Luther nosti katseensa kirkkaalle taivaalle ja näki tähtien loistavan havupuiden oksistossa.

Hetken kauneus jähmetti hänet. Hän haki kuusen kotiinsa ja sytytti kynttilöitä sen oksille näyttääkseen perheelleen, millainen kokemus oli ollut – joulun ihmeellinen taivas Betlehemissä! Nykyäänkin kynttilät muistuttavat koko joulukuun ajan siitä, että Lutherille Jeesus oli maailmaan syntynyt uusi valo.

Vaikka Lutherin joulunviettoa perheen kanssa voidaan korostaa suuresti, niin hänelle joulu oli pyhää uskonnollista aikaa. Nykyjoulumme jatkuvan kaupallistumisen keskellä kannattaisi seurata silti Lutherin esimerkkiä ja iloita joulun ihmeestä myös perhepiirissä.

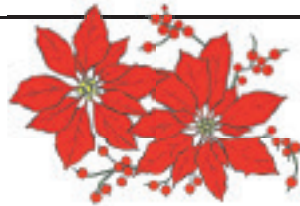
Petri Pietiläinen

onkin amerikkalaisen viihdeteollisuuden mukanaan tuoma lisäys jouluun.

Lutherille Jeesus-lapsi oli todellinen lahjojen ”tuoja” ja syy siihen, että lapsille annettiin jouluna lahjoja. Joululahjat olivat Lutherin korostus siitä, että Jeesus-lapsi oli todellisin lahja maailmalle. Hän antoi lapsilleen hunajakakkuja ja

lahjoja jouluna.

Luther muutti joulua perhejuhlaksi. Hänen avioliittonsa ja kuusi lastaan olivat riemun lähde. Lutherin perhe-elämä oli avointa yhdessäoloa. Lukuisat vieraat ja oppilaat ovat kuvanneet perheen ja perheaterioiden keskeistä merkitystä uskonpuhdistajalle. Onkin luonnollista, että Lutherille ilon-

Karhulan Pesuliike

- Yksilöllistä pesupalvelua yksityisille ja laitoksille -myös sopimuspesut
- Kuljetuspalvelu
- Kemiaalista pesua
- Mattopesupalvelu

Karhulan Pesuliike
(05) 262 118, Karhula Eskola
Virsumäentie 32

AVOINNA MA-PE 8-17

Emil Oloson
Kukkakauppa
KOTKA
Keskuskatu 23
Puh. (05) 212746

www.mylly.me

TAKSI 0100 87227

Tavalliseen elämään.

Anna-Lisa Endresen
muistelee joulunviettoa 1930- ja 40-luvuilla

Lapsuuden joulut palaavat mieleen

Kuva Ulla-Maija Sievinen

Anna-Lisa Endresenin rakkaat nallet saavat joulun alla neulotut tonttulakit päähänsä.

Kotkalaisella **Anna-Lisa Endresenillä** on muistoissaan monenlaisia lapsuuden jouluja niin 1930-luvulta kuin sotien ajaltakin.

Anna-Lisa Rosenlund syntyi Kotkassa vuonna 1929. Isä **Karl Hjalmar Rosenlund** oli ylityönjohtajana ”Federationilla” eli The Federation Stevedoring Companylla. Perhe asui firman suuressa puutalossa, jonka paikalle, nykyisten Ruukinkadun ja Vuorikadun kulmaan rakennettiin ennen sotia Stevedoringin kivitalot.

Rosenlundien kotitalon pihassa oli yhteinen pakari, jossa paistettiin jouluksi kinkut, laatikot, leivät ja piparit. Touhuissa mukana oleva pikku Anna-Lisa ei vielä aavistanut, että hänestä tulisi aikuisena kotitalousopettaja.

Kodin huoneet olivat isot ja korkeat, ja ikkunoista oli näkymä Kotkan Klubille päin.

– Joulukuusiakin olisi mahtunut kaksi päällekkäin. Kävin tarhassa Kotka Svenska Barntädgårdissa ja siellä leikattiin paperista kuusenkoristeita, joihin liimattiin kiiltokuvia. Erivärisistä paperirenkaista tehtiin nauhoja, ja kuusessa oli myös hopeanauhoja, värikkäitä

palloja, Suomen lippuja ja isän latvaan laittama joulutähti.

Joulukoristeina kotona oli kynttilöitä ja posliinitonttuja. Niitä sai ostaa Kymnlaakson Osuusliikkeen jouluosastolta. – Oli mukavaa kävellä kaupungilla, kun näyteikkunat oli koristeltu kauniisti jouluisiksi, Anna-Lisa Endresen muistelee.

Näyteikkunoista saatiin vinkkejä myös omatekoisiin joululahjoihin. – Äiti ompeli meille flanellista aamutakit, ja kävi välillä katsomassa mallia näyteikkunan aamutakista.

Lasten mielestä hauskin oli Jalmari Hyyryläisen lyhyttavara- ja vaatekaupan näyteikkuna Kirkkokatu 7:ssä. Siellä oli joulun alla neekeripoikanukke, joka nyökytti päätään ja availi suutaan, ihan kuin olisi toivottanut hyvää joulua.

Jouluaattona Rosenlundin perhe, isä, äiti **Elsa Maria**, Anna-Lisa ja pikkusisko **Ethel Maria** menivät linja-autolla Parikan hautausmaalle viemään havuja, jäkäläkransseja tai hyasintteja farmorin ja farfarin haudalle. Kynttilöitä ei silloin ollut tapana viedä haudoille.

Jouluna käytiin firman saunassa, naisten ja miesten saunavuoroissa. Nykyisellä Ruukinkadulla oli Federationin hotelli satamatyöläisille, ja siinä oli myös ravintola ja sauna.

Äidinäiti ja -isä, **Serafina** ja **Juho Kustaa Heinonen** asuivat Tiutisessa ja tulivat viettämään joulua tyttärensä perheeseen. Muiden aikuisten tapaan -jota lapset eivät yhtään ymmärtäneet- he herkuttelivat muun jouluruuan lisäksi lipeäkalalla.

– Äiti ompeli meille tytöille tarhan joulujuhlaan kauniit siniset leningit, joihin kuuluivat huopakankaiset, silkillä kirjaillut liivit. Laitoin kaulaan konemestarieni Englannista tuomat Lumikki ja seitsemän kääpiötä -aiheiset helmet ja ranteeseen Lumikki-rannerenkaan, Anna-Lisa Endresen muistelee hymyillen.

Omituinen nukkejen katoamisilmiö joulun alla oli tuttu myös Rosenlundin kotona. – Meidän nuket lähtivät aina ennen joulua matkalle. Ne piti yhtenä iltana riisua ja panna odottamaan lähtöä. Kerran olin nukkuvinani, kun äiti tuli hakemaan niitä, ja kuulin, miten ompelukone alkoi surista keittiössä.

Jouluaattona nuket palasivat uudet, hienot vaatteet yllään.

Sotien ajat perhe asui Pyhtään Hevossaarella. Siellä viljeltiin perunat, vihannekset ja viljat, ja metsästä saatiin marjoja. Vaari kalasti, ja kalaa syötiin usein.

– Lapsille ei sodasta puhuttu. Lentokoneet menivät tiettyinä aikoina ylitsemme Kouvolaan pommittamaan ja tulivat takaisin. Silloin ei tulta laitettu uuniin, ja pimennysverhot olivat tiukasti kiinni. Kuulimme myös Kotkan pommitukset. Äiti ompeli valkoiset puvut, joita piti käyttää, kun mentiin jäälle.

Sotajouluina lahjaksi saatiin sukia ja omatekoisia tavaroita. Kinkku paistettiin: jouluna syötiin omassa pihapiirissä kasvanutta possua -samoin kuin monessa perheessä myös Kotkansaarella.

Vuodesta 1954 lähtien Anna-Lisa Endresen toimi emäntänä Sunilan Virkailijakerholla. Vuosina 1963-2013 hän asui Norjassa ja työskenteli kotitalousopettajana. Vuonna 2013 hän muutti takaisin Kotkaan.

Ulla-Maija Sievinen

Hyvä parisuhde on turvapaikka

Kotka-Kymin seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus on auttanut pariskuntia jo 60 vuoden ajan.

Kuva Ulla-Maija Sievinen

Johanna Tanska (vasemmalla) ja Kirsti Trygg muistuttavat, että lempeys ja armollisuus kuuluvat jouluunkin.

Puoliso hyökkää kipakoitten sanojen avulla ja syyttää toista. Toinen puolisoista väistyy ja vetäytyy. Tämä toistuu yhä uudestaan ja syytökset voivat olla yhä purempia ja väistyjä pakenee henkisesti yhä etäämmälle.

Mistä on kyse, ja mitä voitaisiin tehdä?

Muiden muassa tällaisia tilanteita ratkotaan keskustelemalla Kotka-Kymin seurakunnan perheasiain neuvottelukeskuksessa. Se täytti tänä vuonna 60 vuotta, ja on yksi Suomen vanhimmista perheasiain neuvottelukeskuksista.

– Sotien jälkeen otettiin paljon avioeroja, ja silloin piti käydä sovittelussa ennen eropäätöstä, kertoo neuvottelukeskusten syntyvaiheista v.s. johtava perheneuvoja **Johanna Tanska**.

Nykyään tehtävänä on antaa ammatillista keskusteluapua parisuhteen kysymyksiin matalla kynnyksellä. Sateenkaariparit ovat yhtä tervetulleita kuin kaikki muutkin, eikä tulijan tarvitse kuulua kirkkoon. Hengellisistä asioista ei puhuta, ellei asiakas niin halua.

Johanna Tanska toteaa, että kirkko on työssä taustayhteisönä. Kyse on armosta ja ihmisarvosta.

Suurin osa asioista liittyy parisuhteisiin,

mutta joskus tullaan myös pohtimaan esimerkiksi äiti-tytär -suhteita tai sisarusten suhteita.

– Kynnys tulla meille puhumaan on selvästi madaltunut. Puolet yhteydenotoista tulee nykyään miehiltä, ja tavoitamme paljon nuoria aikuisia, 25-40 -vuotiaita ihmisiä, Johanna Tanska kertoo.

Perheasiain neuvottelukeskukseen voi tulla yksin tai kaksin. –Vaikka kumppani ei halua tulla, yksin tuleminen kannattaa aina. Jos toinen ihminen muuttuu, muuttuu myös koko parisuhteen dynamiikka, perheneuvoja **Kirsti Trygg** sanoo.

Asiakas saa käyntiajan kuukauden sisään, joskus 1-2 viikon päästä.

Usein tulon syynä ovat eroasiat tai uskotomuus. Pariskuntien välinen ongelmallinen vuorovaikutus on yksi useimmin esille tulevista asioista.

– Monesti ihmisellä on suuria tunteita, eikä hän varsinaisesti puhu niistä, vaan antaa tunteiden vaikuttaa siihen, miten puhutaan, Johanna Tanska sanoo.

Alussa mainitussa hyökkäys-vetäytyminen -kuviossa on yleensä kyse juuri tästä. Monesti asia nähdään niin, että parisuhteessa on aina

riitaa, ja molemmilla on paha olo.

– Hyökkäysten takana voi olla monenlaisia tunteita, joita ei sanota mutta jotka vaikuttavat tapaan sanoa asioita. Voi olla pelkoa, tunnetta siitä, ettei välitetä, häpeää, syyllisyyttä, surua, pettymystä ja usein ikävä kumppanin luo, Johanna Tanska miettii. –Olisi tärkeää tunnistaa piilossa olevat omat tarpeensa ja tunteensa.

– Silloin voisi tiedostaa, mistä omat purkaukset todella lähtevät, Kirsti Trygg jatkaa.

– Silloin niistä myös voisi rauhallisesti kertoa niistä puolisolalle: haluan tulla ymmärretyksi, haluan olla yhteydessä sinuun, haluan olla hyväksytty ja aito oma itseni.

Tässä tilanteessa kuulijana olevalta puolisolalta tietysti vaaditaan sitä, että hän haluaa kuulla ja ymmärtää puolisoaan eikä käänneä saamaansa luottamuksellista tietoa toista vastaan. Puolison haavojen tunteminen auttaa ymmärtämään toista ja tekee yhteisestä elämästä paremman.

– Lempeys ja armollisuus ovat tärkeitä asioita parisuhteessa. Hyvässä suhteessa on niin paljon hyvää ja rakkautta, että toisen vajavaisuuttakin siedetään ja monia asioita voi katsoa sormien läpi. Tällaisessa suhteessa voi levätä ja parisuhde on turvapaikka, Johanna Tanska sanoo.

Todellinen kuunteleminen on tärkeää kaikessa keskustelussa.

– Usein kuullaan sitä, mitä oletetaan toisen sanovan, Kirsti Trygg pohtii.

– Ihminen pelaa usein kuunnelllessaan usein mielikuvilla, eli kuullaan toisen viesti vaikkapa omien pelkojen kautta, Johanna Tanska lisää. – Esimerkiksi niin, että miten voisoin luottaa sinuun, kun 15 vuotta sitten petit minua.

Hän korostaa, että toista ihmistä voi opetella kuulemaan oikein. Voi kysyä, että kuulin sinun sanovan näin -kuulinko minä oikein.

– Joskus käy niin, kun toinen puoliso puhuu ongelmastaan, toinen pyrkii heti ratkaisemaan sen. Kysymys voi olla kuitenkin vain siitä, että puhuja haluaa puolisonsa läsnäoloa ja tulla kuulluksi. Aina ei tarvita suuria ratkaisuja, vaan pienet huomiot ja teot riittävät, Kirsti Trygg pohtii.

– Jos lapsi itkee, hänet otetaan syliin ja ollaan läsnä. Aikuinenkin joskus tarvitsee tätä, Johanna Tanska jatkaa. – Parhaimmillaan

molemmat saavat parisuhteessa olla heikkoja ja tarvitsevia.

– **Monesti pariskunta tulee** tänne keskustelemaan ongelmistaan, ja sitten nähdään, että syynä ovatkin muut asiat kuin parisuhdeongelmat. Taustalla voi olla traumaattisia kokemuksia, unettomuutta, työttömyyttä, ongelmia sukulaissuhteissa, väsymistä pienten lasten hoitamisessa, keskenmenoja -kaikenlaisia elämän stressitekijöitä, Johanna Tanska sanoo.

Nämä kaikki vaikuttavat erityisen herkästi seksuaalisuuteen. Tästä voi käynnistyä haluttomuuden ja väsymyksen kierre, ja hyökkäyksen ja vetäytymisen kuvio kiihtyy.

– Silloin pitää miettiä, mitä näille elämän muille osa-alueille on tehtävä, etteivät ne kuormittaisi parisuhdetta.

Joulu voi olla ihana perhejuhla tai parisuhteen koetuskiivi.

– Joulun ei tarvitse olla aina samanlainen, Kirsti Trygg sanoo.

– Pariskunta tai koko perhe voisi miettiä, mikä kullekin on joulussa tärkeintä. Ja pohditaan, onko joulu rento vai aikataulutettu. Mielestäni joulussa tarvitaan sitä hidastamisen kulttuuria. Jos vain suoriteetaan, ei jää edes muistoja, Johanna Tanska miettii.

Ulla-Maija Sievinen

Jouluevankeliumi musikaalina

Kaj Pekkanen tuotti Kotkan kirkkoon vuonna 1993 joulumusikaalin Rakkauten Valo, joka oli yleisömenestys. Sitä on esitetty kuutena vuonna, viimeksi 2012. Tulevaa joulumusikaalia suunnittelivat iloisella mielellä Ari Ismälä (takana vasemmalla) ja Kaj Pekkanen sekä Hannu Marttila ja Niina Huopainen.

Kuva Ulla-Maija Sievinen

Jouluevankeliumi kuullaan ja koetaan musikaalina Kotkan kirkossa lauantaina 16. joulukuuta. ”Valo tuli maailmaan” on koottu kolmesta amerikkalaisesta joulumusikaalista, ja sen musiikki on pääosin iloista ja kevyehköä. Tuttuja lauluja kyllä löytyy itse kullekin.

Produktion vastaava tuottaja ja käsikirjoittaja **Kaj Pekkanen** on myös adaptoinut eli muokannut teoksen laulajille, orkesterille ja kertojille. Kaikkiaan eri tehtävissä mukana on lähes 80 henkilöä. Kyseessä on konserttimusikaali, jolle antaa oman lisänsä Kotkan kirkon hieno alttarimaalaus.

– Luvassa on mm. rhythm and bluesia, joululauluja ja viihdeballeja, ja esimerkiksi Oi jouluyö kuullaan mielenkiintoisena sovituksena, kapellimestari **Ari Ismälä** kertoo.

Kotka Big Bandia täydentävät Kotkan seu-

dun musiikkiopiston nuoret jousisoittajat. Kahdeksan ammattilaisen laulajan Top Singers -kuoron lisäksi kuullaan musiikkiopiston Merituuli-kuoroa.

Solisteina laulavat **Marita Taavitsainen, Juhana Suninen, Maarit Alhosaari** ja Ari Ismälä.

Tekstiä kuljettavat myös kolme kertojaa, rovasti **Hannu Marttila**, pastori Maarit Alhosaari ja musiikkiopiston rehtori **Niina Huopainen**.

”Valo tuli maailmaan” joulumusikaali la 16.12. klo 18 Kotkan kirkossa. Liput ennakoon Tyylikotka ja Illumitech lighting Store. Tapahtuman tuotto kotkalaisten vähävaraisten lapsiperheiden hyväksi.

Lahjoita yksi jouluherkuistasi ja ilahduta kotkalaisia vähävaraisia

Jouluna perinteisesti annetaan lahjoja ja jaetaan hyvää mieltä. Tätä samaa periaatetta toteutetaan myös Kotka-Kymin seurakunnan, Kotkan naisvoimistelijoiden Lumina-joukkueen ja neljän K-kaupan yhteisprojektissa. K-kaupoissa kerätään lahjoituksena ruokatarvikkeita, jotka annetaan kotkalaisille vähävaraisille ennen joulua.

Kampanja-aika on 9.-16.12. jonka aikana kassojen läheisyyteen on sijoitettu ostoskärry, johon ostetut tuotteet voidaan lahjoittaa. Lahjoituksina toivotaan erityisesti jouluisia ruokatarvikkeita, jotka säilyvät huoneenlämmössä, kuten suklaata, riisiä, pipareita, kahvia, glögiä, teetä, säilykkeitä ja luumuja. Kärryyn ei saa lahjoittaa tuoretuotteita, he-

delmiä, pakasteita tai päihkeitä.

Kampanja-ajan jälkeen Lumina-joukkue pussittaa lahjoitukset ja toimittavat seurakunnalle, joka jakaa ne vähävaraisten ruokailutalouksissa.

Kampanja toteutetaan neljässä K-kaupassa:

- **K-Supermarket Hyvätuuli** (Keskuskatu 11)
- **K-Supermarket Pooki** (Koulukatu 6)
- **K-Market Karhula** (Karhulantie 35)
- **K-Market Metsäkulma** (Pokakuja 1)

Diakoni **Jukka-Pekka Enroos** kertoo, että Jouluevankeliumiprojektista hyötyvät erityisesti yksinelävät ja lapsettomat paris-

Kuva Erikko Vuorensola

kunnat, joilla muuten jäisi vähävaraisuuden takia jouluherkut ostamatta. Jouluevankeliumin lahjoitus tuo siis iloa sekä piparipaketin saajalle että lahjoittajalle, joka tietää levittävänsä joulumieltä.

Lumina-joukkueen tytöt ovat projektista kovin innoissaan. **Veera Westerlund** ja **Wilhelmii-na Vehmassalmi** kertovat, että projektissa on kiva olla mukana,

koska saa antaa hyvää eteenpäin. Joukkueaktiivi **Riitta Vehmassalmi** toivookin, että projekti voisi toimia joukkueen tytöille myös oppimisprosessina sekä projektin hoitamisesta, antamisen ilosta ja toisen ihmisen asemaan asettumisesta. ”Mä aion ainaki lahjoittaa piparipaketin”, sanoo Veera Westerlund.

Anni Sepponen

Nuorten opiskelijoiden elämän tärkeät asiat:

Perhe, ystävät, tulevaisuudessa työ

Ulko-ovista tulee ja menee nuoria. Aulassa on rykelmiä odottamassa oppitunnin alkua. Joillakin on haalarit päällään, toisilla kokin asu mustine hattuineen.

Etelä-Kymenlaakson ammattiotipiston Kotekon kampuksella on menossa tavallinen arkipäivä. Oppitunnit alkavat ja loppuvat eri ryhmillä eri aikoihin. Osa on jo syömässä. Hiusalalan opiskelijoiden **Rosa Garcesin**, 16, ja **Marika Seppesen**, 16, tunti on juuri päätynyt. He opiskelevat ensimmäistä vuotta.

– Olen halunnut pienestä asti kampaajaksi, Garces kertoo.

Molemmat ovat tykänneet opiskelusta. Alussa piti opetella kulkeamista uudessa paikassa. Yksin ei kuitenkaan tarvinnut opiskeluelämää aloittaa ja matkata Haminasta Kotkaan.

– Me ollaan tunnettu tarhasta lähtien, Seppenen kertoo ystävä vierellään.

– Ystävyys on tärkeää. Että voi luottaa toiseen, Garces miettii.

Opiskelujen aloittaminen on suuri elämänmuutos. Kaikilla ei välttämättä ole uudessa oppilaitoksessa

yhtään tuttuja ja uudet asiat voivat jännittää. Tämän vuoksi Ekamissa on tutortoimintaa. Virolahtelainen **Tiia Kallio**, kotkalainen **Viola Mikkola** ja haminalainen **Vilma Hietanen** ovat kaikki 18-vuotiaita matkailualan opiskelijoita, jotka ovat mukana tutortoiminnassa.

– Me perehdytetään ykkösiä uuteen kouluun ja esitellään paikkoja. Haluamme olla tukena ja järjestämme tapahtumia. Aikuisten lisäksi meille nuorille voi tulla juttelemaan ongelmista, he kertovat ja pohtivat, että aika monilla on kovat ryhmäpaineet olla tietynlainen.

Niin nuorten itsensä kuin oppilaitoksissa työskentelevien aikuistenkin puheissa toistuu huoli siitä, että lähiopetusta on tarjolla vähän ja etätehtävistä pitäisi suoriutua yksin.

– Mielestäni olisi parempi, että opettaja on läsnä tai että edes kavereilta voisi kysyä apua. Kotona on yksin ja aiheet ovat välillä todella laajoja. Olisi kiva, jos opetettaisiin asioita ja pienissä palasissa, kertoo Mikkola, joille kaikkein tärkeimpiä asioita elämässä ovat perhe ja läheiset ihmiset.

Lauri Kauhanen ja Tawatchai Phisaiphan aloittivat opiskelunsa Ekamissa tänä syksynä, he kouluttautuvat kokeiksi.

Näiden jälkeen tulee se, että uskalttaa ja saa toteuttaa itseään ja pääsee tavoittelemaan unelmiaan.

Myös Kallion ja Hietasen puheissa perhe, ystävät ja poikaystävä sekä näiltä läheisiltä saatu tuki nousevat tärkeiksi asioiksi elämässä.

Lauri Kauhanen, 16, juttelee opiskelukaverinsa **Tawatchai Phisaiphan**, 19, kanssa.

– Opiskelen kokiksi. Toivon, että saan ammatin ja työpaikan. Haa-veissa olen tulevaisuudessa jossain hienossa ravintolassa ja minulla

on valkoinen hattu, Phisaiphan huikkaa iloisesti kiiruhtaessaan kokin asussa keittiöön.

Myös Kauhanen on tyytyväinen opiskeluihinsa, alavalinta alkoi kirkastua yhdeksännellä luokalla. Kauhanen listaa elämänsä tärkeimmiksi asioiksi perheen ja kaverit. Tulevaisuudessa hän toivoo saavansa töitä. Alasta riippumatta työn saaminen huolettaa monia opiskelijoita.

– En murehdi tulevaisuutta, ajattelen, että eletään päivä kerrallaan, hän toteaa.

Stiina Kiveri

Tiia Kallio, Vilma Hietanen ja Viola Mikkola ovat tutoreita eli he toimivat tarvittaessa uusien opiskelijoiden tukena. He opiskelevat matkailuvirkailijan perustutkintoa.

Kauneimmat joululaulut oppilaitoksissa

Kotka-Kymin seurakunnan oppilaitosyhteistyön Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia järjestetään Ekamin ja XAMK:n kampuksilla:

EKAM:

Katariinan kampus

keskiviikkona 29.11. klo 9.30 - 10 opiskelijaravintolassa

Kotekon kampus

torstaina 30.11. klo 9.15 - 9.45 pääaulassa

Malmingin kampus

torstaina 7.12. klo 10 - 10.30 ruokalassa

XAMK:

Kotkan kampus

torstaina 7.12 klo 12 - 12.30 pääaulassa

Seurakunta on mukana oppilaitosten arjessa

”Haluamme saada nuorille tiedon, että seurakunnan puoleen voi kääntyä 24/7”

Kotka-Kymin seurakunnassa tehdään monipuolista oppilaitosyhteistyötä.

– Teemme töitä, että kaikki nuoret pysyisivät mukana yhteiskunnassa. Yhä enemmän on niitä nuoria, jotka ovat vaarassa pudota, pohtii oppilaitosyhteistyön pappi **Jari Savinainen**, joka on säännöllisesti tavattavissa oppilaitosten eri toimipisteissä.

Savinainen painottaa, että seurakunnan työ oppilaitoksissa on hienotunteista. Opiskelijoita tuetaan yhteistyössä oppilaitosten kanssa, esimerkiksi olemalla mukana Ekamin tutortoiminnassa.

Oppilaitosnuorisotyön ohjaaja **Rita Halme** kiittää luokissa ja työsaleissa, tapahtumissa ja alakäisten opiskelija-asuntolassa Katariinassa.

– Tärkeintä on, että opiskelijoilla on tietoa siitä, että seurakun-

ta on olemassa heitä varten. Yhteystyötä voi ottaa 24/7 ja tarvittaessa seurakunta pystyy reagoimaan nopeasti avunpyyntöön, Halme tiivistää.

Yhteistyötä tehdään myös Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK) hyvinvointityöryhmässä. Toimintaan kuuluu mm. muualta muuttaneille opiskelijoille tarkoitettu ryhmä. Langinkosken kirkolla järjestetään lapsiparkkeja XAMK:n tentti-iltoina.

Opiskelijat ovat laaja joukko 16-vuotiaista nuorista kolmikymmisiin perheellisiin opiskelijoihin. Tärkeää oppilaitosyhteistyötä tekee myös diakoni **Suvi Kervinen**, joka auttaa erityisesti käytännön asioissa ja taloudellisissa ongelmatilanteissa.

Stiina Kiveri

Koskenrinne toivottaa Hyvää Joulua!

www.koskenrinne.fi

Kymi Sinfonietta

Joulumielellä!

JOULUINEN BAROKKIKONSERTTI
To 14.12. klo 19 Kotkan konserttitalo
Liidlaus: **Raymond Cox**
Solisti: **Tuuli Lindeberg**, sopraano

JOULUKONSERTTI
Ke 20.12. klo 19 Kotkan kirkko
Kapellimestari: **Esa Heikkilä**
Joulumusiikkia yli 80 henkisen sekakuoron esittämänä!
Kuurorot: **Kouvolan yhteiskoulun edustuskuoro** (valmennus: **Johanna Kuisma-Taskinen**)
Kotkan lyseon lukion kuoro (valmennus: **Maaria Salmi**)

Liput: 21/16/8 € Ennakkomyynti: Orkesteritoimisto (puh) 234 4891, Yrtti-City (Karhula) tai tuntia ennen ovelta

ADVENTTIKERÄYS

JOULUN TÄRKEIN LAHJA

Äidin ammatti on lasten pelastus.

Kun äiti saa ammattikoulutuksen, hän voi huolehtia siitä, että lapsilla on syötävää. Ja siitä, että lapset saavat käydä koulua.

Anna joulun tärkein lahja, ja lahjoita ammattikoulutus naiselle kehitysmaassa.

Lahjoita verkossa: adventti.fi

Lahjoita tekstiviestillä: lähetä sana **LAHJOITUS** numeroon **16499** ja lahjoita 20€.

KUA Kirkon Ulkomaanapu

Keräyslupa POL-2014-11407, voimassa 2015–2019, koko Suomi, myöntänyt Poliisihallitus.
Keräyslupa ÄLR 2015/6630, voimassa 2017, Ahvenanmaa, myöntänyt Ålands Landskapsregering.

Meidän joulumme

Lapsenlapset luovat tunnelman Lemmetyisillä

– Meillä joulu näkyy joka huoneessa. Merja on niin kova koristelemaan, hymyilee **Jukka Lemmetyinen**. – Mutta aika lähellä joulua alan vasta koristelut, jatkaa puoliso **Merja Lemmetyinen**.

Kotkan Kalliokoskella asuvin Lemmetyisten joulu alkaa aattona, kun kolme lasta perheineen, yhteensä neljän lapsen kanssa, tulevat joulunviettoon. Aattoamuna keitetään puuroa ja koristellaan kuusi. Yön aikana on uunissa kypsynyt kinkku – toinen isolle porukalle tarvittavista kahdesta kinkusta.

– Aattokirkko on meidän joulu-kirkkomme. Käymme nuoruuden kirkossamme Langinkoskella tai Kymin kirkossa ja sitten käymme

yleensä Parikan hautuumaalla isäni ja Jukan vanhempien haudoilla, Merja kertoo. – Joskus mennään hautausmaalle vasta yöllä kynttilöitä ihailemaan.

Viiden, kuuden maissa syödään jouluateria, jota ennen luetaan jouluevankeliumi. –Joulupöytä on perinteinen, Merja sanoo. Jukan mielestä kalaa pitää pöydässä olla.

Ja niin - välillä lapset ehtivät katsoa Lumiukko-videota. Se kuuluu aattoon.

Aterian jälkeen saapuu joulupukki lahjoineen. – Karkkia pitää olla jouluna hurjasti, Jukka muistuttaa. – Ja kaikki valvovat niin pitkään kuin haluavat.

Joulupäivä on sitten palautumisen aikaa. – Viipyillään ja seurustellaan, ja on kivaa, kun on kaikki ruuat valmiina, Merja miettii.

Kuva Ulla-Maija Sievinen

– Aattona tapahtuu niin paljon, Merja Lemmetyinen hengähtää tyytyväisenä miehensä Jukan rinnalla. –

– Parasta joulussa on se, että se on Jeesuksen syntymän juhla, ja samalla perhejuhla, jossa läheiset ihmiset ovat iloisina mukana, Jukka Lemmetyinen sanoo. – Ja lap-

sethan sen tunnelman luovat.

– Parasta on, kun porukka on kasassa ja kaikki kotona on koristeltu joulun näköiseksi, Merja lisää.

Ulla-Maija Sievinen

Miian joulu alkaa ratsastuksella

– Jouluaattona menen kerrankin kaikessa rauhassa tallille ratsastamaan hevoseni. Harjaan ne, laitan kuntoon ja treenaan ajan kanssa niitä asioita, joita pitää harjoitella, esimerkiksi taivutuksia, väistöä, notkeutta ja kouluratsastusta, kertoo kotkalainen ratsastusterapeutti, fysioterapeutti **Miia Vallema**.

Miia on sinkku ja asuu Karhulassa mustan Kata-koiransa kanssa. Kun jouluaaton ratsastukset ovat ohi, hän menee Aittakorpeen vanhempiensa **Kyllikki** ja **Mauri Valleman** luokse, joiden sauna odottelee lämpimänä.

– Parasta joulussa taitaa olla se rauhoittumisen hetki, kun pääsee saunaan.

Ennen ateriaa luetaan jou-

luevankeliumi. – Joulupöytäme on perinteinen ja parhaita ovat mielestäni isäni laittamat kalaherkut, kuten yhtenä jouluna tyrnimarjalohi.

– Sitten vietämme rauhallista iltaa. Veljeni **Kimmo** skypettää kotoaan Saksasta ja kertoo heidän joulustaan. Jokaiselle annamme vain yhden, tarpeellisen lahjan.

Viime jouluna Miia antoi vanhemmilleen lahjaksi nastapohjaiset kengät. –Mieluummin pidän vanhempani pystyssä, hän tuumaa. Itse hän sai lahjaksi varsin valloittavan valokuvakirjan Kata kauniisti -hauskoja kuvia ja tarinoita rakkaasta koirasta.

Illalla Karhulaan palattuaan Miia lähtee Katan kanssa lenkille

Kuva Ulla-Maija Sievinen

Miia Vallema sai viime vuonna lahjaksi valokuvakirjan, joka kertoo Kata-koirasta.

ja katselee Kymin kirkon hautausmaalla palavien kynttilöiden mer- ta.

Joulupäivän Miia omistaa kaverilleen ja tutuilleen.

– Joulu on vaikea paikka monelle, ja olen valmis auttamaan ja jut-

telemaan, Miia tuumaa ja jatkaa:

– Eläimillekin joulu voi olla vaikea, eikä eläinlääkäriin ole helppoa päästä. Menen tarvittaessa auttamaan vaikkapa sairastuneen hevosen hoitamisessa.

Ulla-Maija Sievinen

Sjögrenin perheen iloinen joulu

Sjögrenin perheessä Kotkan Kolkkalassa joulua aletaan valmistella jo marraskuussa. Joulupalot syttyvät ikkunoihin ja tonttuperhe saa taas paikkansa ikkunoiden välissä.

– Askartelemme yhdessä joulukoristeita, joihin tulee paljon glitteriä. Isinkin vaatteissa kimaltavat glitterit, kun hän lähtee töihin, nauraa perheen äiti **Minna Sjögren**.

Sjögrenin perheeseen kuuluvat Minna, isä **Taneli, Minttu, 7, Miia, 6, Timo, 4, Toivo 2** vuotta ja kolmen kuukauden ikäinen **Tuomas**. Sekä tietysti kissat **Monni, Mortti, Vertti** ja **Aatu**.

Minna ja lapset valmistavat piparkakkutalon hyvissä ajoin. Minnan äiti, **Mirja Hakkarainen**,

tuottaa piparitaikinan. – Hän tekee kolminkertaisen annoksen, ja isi tuhoaa yhden taikinasatsin, Minna nauraa. Itse piparkakkutalo pistellään parempiin suihin joulu-aattona.

Isän ja Mintun hakemaan kukseen tulevat myös äidin tekemät puiset sydämet, joissa on valokuvat kustakin lapsesta.

Kuusi kiinnitetään kattoon, etteivät kissat kaataisi sitä. Jouluaattoamun riisipuurolautasille tontut tuovat salaa toiverusinat.

Aattona perhe käy Pyhtäällä Korkeaharjun hautausmaalla Tanelin isän vanhempien haudalla. Joskus tontut tuovat lahjat tällä aikaa, ja joskus joulupukki tulee myöhemmin aattoiltana.

Kuva Ulla-Maija Sievinen

Sjögrenin perhe odottaa joulua innolla. Minna-äidin sylissä Toivo, Taneli-isä sylissä Tuomas, joka vetää Minttua tukasta ja edessä Miia ja Toivo.

Joulupöydässä kaikkien normaalien herkkujen lisäksi pitää Sjögreneillä olla kurpitsakuutioita ja punajuuria.

– Parasta joulussa ovat kissat ja joulutortut ja piparkakkutaikina, Miia kertoo.

– Parasta meidän joulussamme on perheen yhdessäolo, Taneli-isä tuumaa.

– Parasta on, kun näkee lasten ja isin iloisen jännityksen. Kaikki ovat niin täpinöissään, Minna sanoo.

Ulla-Maija Sievinen

Mitä odotat joululta?

Tiina Piirainen & Iisa Piirainen, 3
Lapset odottavat varmasti joulupukkiä, mutta minä odotan jouluruokia. Ei voi sanoa odottavansa rauhaa ja hiljaisuutta kun talo on täynnä lapsia.

Matti Kojo
Terveyttä ja joululauluja. Olen kova laulamaan joululauluja.

Iita Hyytiäinen
Joulu ei ole joulu ilman lunta. Ei ole edes väliä saanko lahjoja, kunhan on lunta.

Osviitta

18. vuosikerta

Julkaisija:

Kotka-Kymin seurakunta

Päätoimittaja:

Emilia Mänttari

emilia.manttari@evl.fi

Toimitus:

Ulla-Maija Sievinen,
umsievinen@gmail.com
Reija Leinonen
Mariankatu 14 F, 2. krs,
48100 KOTKA.
osviitta.lehti@evl.fi

Kustantaja:

Painoyhtymä Oy, Porvoo

Ilmoitusmyynti:

Arja Hasu-Vartiainen
p. 040 562 2156
arja.hasu@pp.inet.fi

Painopaikka:

Painoyhtymä Oy, Porvoo

Jakelu: Jakelusuora Oy, Kotka.

Jakelumuistutukset
p. 05 226 6300

Seuraava Osviitta

jaetaan koteihin
ke 21.3.2018.

ISSN-L 2323-1688

ISSN 2323-1688 (Painettu)

Seurakuntalehti Osviitta on
luettavissa (pdf) seurakuntien
internetsivuilla osoitteessa

www.kotka-kyminseurakunta.fi

Ei tarvitse olla joulu, että voi avata joulukalentereita

Kuva Johanna Von Herten

Viisivuotiaan Lucasin mielestä partiolaisten joulukalenterissa on hienoja kuvia. Kaksivuotiaan Eemin suosikki lienee nopeasti tyhjennetty suklaakalenteri.

ta, missä on jotain leluja, Lucas tuumii avatesaan Punaisen Ristin joulukalenterin luukkuja. Hän tutkii kuitenkin tarkasti joka luukun. Pojan ajatukset ovat jo joulukuussa, sillä äiti on luvannut hankkia lego-joulukalenterin.

Viimeisenä vuorossa on suklaakalenteri, jonka kuvassa joulupukki ja enkelit seikkailivat talvimaisemassa lahjojen keskellä. Lucasin silmät kirkastuvat, eikä hän malttaisi odottaa, kun yritän avata kalenteria muoveistaan.

– Oisko saksat? hän huomauttaa hiljaa.

Pian kalenteri saadaan auki, ja olohuoneessa aiemmin tiiviisti leikkeihinsä keskittynyt Lucasin kaveri, kaksivuotias **Eemi Parkkonen** ilmaantuu sekunnissa osingoille.

Suklaakalenterin kaikki luukut katoavat kahteen pekkaan alta aikayksikön, ja Lucasin kasvoille nousee pohtiva ilme.

– Kyllä minua nyt vähän jännittää, kun sinä laitat minut lehteen.

Johanna von Herten

Näin totesi viisivuotias **Lucas Ripatti**, ystäväni poika, kun pyysin häntä kertomaan mielipiteensä erilaisista joulukalentereista, vaikka joulukuun oli vasta ovella. Pöydälle oli levitetty perinteisiä kuvakalentereita, kuten Punaisen Ristin ja partiolaisten joulukalenterit, sekä tutujen hahmojen tähdittämiä kalentereita – perinteistä suklaaversiota unohtamatta.

Ensimmäiset adventtikalenterit tulivat markkinoille jo 1900-luvun alussa, eli ne ovat olleet osana joulun perinteitä jo monen sukupolven ajan. Itse muistan taktikoineeni niin, että aloitin joulukuun ensimmäisenä päivänä siskoni suklaakalenterin luukusta numero 24, jolloin suklaavarkaudesta jäi kiinni vasta joidenkin päivien päästä.

Sosiaalisessa mediassa tekemän tutkimukseni mukaan suklaakalenterit ovat nostalgisuudessaan myös aikuisten ikisuosikkeja. Lisäksi yhä enemmän halutaan tukea erilaisten seurojen toimintaa ja hyväntekeväisyyttä, mutta myös tehdä itse persoonallisia kalentereita.

Ensimmäiseksi Lucas avaa mustavalkoisen Muumi-kalenterin, jonka irrotettavista luukuista muodostuu palapeli.

– Tässä muumipeikko hyppii jäällä. Se ei ole kovin fiksum, sillä se jää voi mennä rikki ja sitten se tippuu veteen, hän toteaa. Lucasin mielestä mustavalkoinen kalenteri on kaunis, mutta hän ei malta olla siirtymättä seuraavaan, kirkkaanpunaiseen kalenteriin. Lucas on riemuissaan, sillä Disneyn Autot -kalenterissa seikkailevat hänen lempihahmonsansa.

– Tämä kalenteri on hieno, koska näissä luukuissa on tarroja! Minä pidän autoista, ja haluaisinkin joululahjaksi niitä sekä nosturin, peräkärryn ja ison maatilan.

Lucas pitää myös perinteisistä kuvakalentereista, koska niissä on kivoja kuvia. Hän siirtyy tutkimaan partiolaisten joulukalenteria.

– **Tässä on hieno joulukuusi.** Tosi monessa kalenterissa on joulupukki ja tonttuja, ja sitten on paljon sellaisia, missä on erilaisia herkkuja, Lucas kertoo. Hän kirjoittaa joka vuosi joulupukille ja toivoo, että myös tontut muistaisivat kertoa pukille hänen olleen kiltti.

– Joulupukille pitää myös jättää ruokaa lautaselle silloin jouluna, kun sille tulee varmasti kova nälkä matkalla.

– Tykkään enemmän sellaisista kalentereis-

Kuva Johanna Von Herten

Lucasin mielestä partiolaisten joulukalenteri on tosi hieno.

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2018!

Hakamäen apteekki kiittää kuluneesta vuodesta!

Joulunajan aukioloajat
 Ti 5.12. klo 9 - 18
 Ke 6.12. suljettu
 La 23.12. klo 9 - 17
 Su 24.12. - ti 26.12. suljettu

Erikoishammasteknikko
Timo Noronkoski
 Kotkankatu 16 B 42

VARAA AIKA hammasteesin ilmaiseen tarkastukseen. Uudet hammasteesit, pohjaukset ja korjaukset.

Puh. 0400-550 209

kehoterapiaa
OUTI AATSINKI

Koulutettu hieroja

Harjukatu 5 A1, SUNILA
 www.outiaatsinki.fi
 Ajanvaraukset
 041-5404 331

HAUTAUSTOIMISTO PULLIAINEN

Luotettavaa, perinteitä kunnioittavaa, lämmintä palvelua

KARHULA
 Vesitorninkatu 2 (05) 262 824
 KOTKA
 Kotkankatu 14 (05) 212 873
 www.hautaustoimistopulliainen.fi

V VIKMANIN KIVI KY
 Hautakivet paikkakunnalta

Tanulantie 21, Kotka
 Puh. (05) 22 00 220

Kotimaa uudistuu.

Tilaa itsellesi tai lahjaksi

Kenestä tulee uusi arkkipiispa? Entä kuka kelpaa kummiksi? Miten rippikoulu on muuttunut? Kotimaa on valtakunnallinen kirkon elämästä ja sen piirissä käytävistä keskusteluista kertova lehti. Uudistunut Kotimaa on entistä rohkeammin kirkon ja sen jäsenen puolella. Erikoislehti, jossa yhdistyvät niin asia ja tunne kuin ihminen ja yhteisö sekä historia ja nykyhetki. Kotimaata lukemalla tiedät mitä kirkossa on tekeillä juuri nyt.

Kotimaa-lehti
 5 kk nyt vain
30€
 (norm. 55 €)

Tilaus päättyy automaattisesti tilausjakson loputtua. Hintatarjous on voimassa toistaiseksi ja koskee vain tilaajia Suomessa. Ulkomaisiin tilauksiin lisätään postikulut. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. 1.1.2013 alkaen vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 10% ja Digilehden 24%.

Kotimaasta, hyvää päivää!

Laitetaan kirkko keskelle kylää, sanottiin ennen. Mutta missä on kirkon paikka tämän päivän Suomessa? Kotimaa kertoo kaiken oleellisen, mitä haluat tietää kirkosta ja hengellisestä elämästä. Tilaa lehti, joka on sinun puolellasi.

Mari Teinilä | Mari Teinilä, päätoimittaja

Kyllä kiitos! Tilaan Kotimaa-lehden itselleni lahjaksi.

Tilaan Kotimaa-lehden määräaikaisena tilauksena
 5 kk vain 30 € (norm. 55 €).

TEE TILAUS HALUAMALLASI TAVALLA

 Soita 020 754 2333*

*Puhelun hinta: lankapuhelimesta: 8,21 snt/puh. + 6,9 snt/min, matkapuhelimesta: 8,21 snt/puh. + 14,9 snt/min.

@ Tilaa sähköpostilla:
 asiakaspalvelu@kotimaa.fi

 Tilaa verkosta:
 www.kotimaa.fi/tarjous

KOTIMAA

Minulle saa lähettää tietoa ja tarjouksia sähköpostilla ja tekstiviestillä.

ALMGREN & SANKAMO
LAKIASIAINTOIMISTO
- LAW OFFICES

Kirkkokatu 10 A, 48100 Kotka
Puh. **05 223 4900**

www.almgren-sankamo.fi

**Joulun
herkkyyttä**

Kukkakauppa
Karjalanneito Et. Karjalantie 3
puh. (05) 226 6770

piplia.fi ■

JOULUN *henkäys*

PYHÄ
PERHE
joulukortti
2 €/kpl

Ikuinen ystävä 41 €

Kuljen kanssasi 51 €

Laajan raamattuvalikoiman löydät
pipliakauppa.fi

PIPLIA.voimasanoja

Suomen Pipliaseura | myynti 010 838 6520 | pipliakauppa.fi

RAJATON JOULU 2017

**PE 8.12. KLO 19:00
KOTKAN KIRKKO**

LIPUT: 38 EUROA
LIPUNMYynti: LIPPUPALVELU PUH. 0600 10 800 (1,98 €/MIN + PVM)
WWW.TICKETMASTER.FI

 WWW.RAJATON.NET WWW.SUBLINE.FI

Valo tuli maailmaan

Suuri koko perheen joulumusikaali
Kotkan kirkossa la 16.12.2017 klo 18

Kapellimestari: **Ari Ismäälä**
Solistit: **Marita Taavitsainen, Juhana Suninen, Maarit Alhosaari ja Ari Ismäälä**
Lauluyhtye: **Top Singers** (Riikka Pelo, joht., Annuska Hannula, Hanna Bergström, Stella Löflund, Robert Kyöstilä, Antti Koivisto, Markku Nissinen ja Jarmo Kaijansinkko)
Kuoro: **Merituuli-kuoro / KSMO** (Leena Arffman joht.)
Orkesteri: **Kotka Big Band & KSMO Jouset**
Kertojat: **Hannu Marttila, Niina Huopainen, Maarit Alhosaari**
Tuotanto: **Kotka-Kymin srk ja Kotkan seudun musiikkiopisto**
Vastaava tuottaja, käsikirjoitus ja musiikin adaptointi: **Kaj Pekkanen**

Sykähdyttävä ja svengaava joulumusikaali, mukana tuttuja joululauluja. Tervetuloa!

Hyväntekeväisyystilaisuus: Tuotto kotkalaisille vähävaraisille lapsille.
Liput: 20 e aikuiset, 15 e eläk., 10 e koulul., opisk. ja työttömät.
Ennakkomyynti: Tyylikotka Oy Kirkkokatu 11 / Illumitech Lighting Store Ky, Raakunkuja 3. Ennakkolipulla sivuovesta suoraan sisään!

Kotka-Kymin seurakunta & Kotkan seudun musiikkiopisto

Sukellus joululaulujen maailmaan

Pian lauletaan joululauluja Kotka-Kymin seurakunnassa. Tervetuloa yhdessä laulamaan sydämeemme joulun ihme!

Viime vuosien suosituinta joululaulua *En etsi valtaa, loistoa* lauletaan kohta joululaulutilaisuuksissa. Zacharias Topeliuksen ja Jean Sibeliuksen laulu on saanut pysyvän paikan suomalaisten sydämissä. Laulutilaisuudet osoittavat, että suomalaiset ovat laulukansaa joulun alla.

Yllättävän monet suomalaisten rakastamat joululaulut ovat suomalaista tekoa. Monet niistä ovat kummallisen surumielisiä. Onneksi usein pyydetään sentään valoa ja rauhaa päälle maan, sydämeen joulua eikä toivota maallista mammonaa, lahjoja.

Joissakin joululauluissa kiiteytyy sanoma pelastuksesta, rauhasta ja Jumalan rakkaudesta. Välillä lauluun saadaan koko kristinuskon draaman kaari. Ällistytävimmillään tämä näkyy suomeksi vuonna 1926 ilmestyneessä laulussa *Heinillä härkien kaukalon*.

Ensimmäisessä säkeistössä Jeesus-lapsi nukkuu viattomasti. Enkelparvi rientää katsomaan rakkautta suurinta. Kahdessa seuraavassa säkeistössä tallin tapahtumia herskytellään runollisen turhasti. Viimeisessä säkeistössä draama tiivistyy nerokkaan alkua ja loppusointuiseen sanomaan: ”Ristillä, rinnalla ryövärin, nukkuu uhri puhtahin”.

Laulun kertosaie on yksinkertaisuudessaan nerokas. Laulu on

puhdasta runoutta, vaikka välisäkeistöt ovat ”turhia”. Tekstin suomeksi runoillut Martti Korpilahti on tiivistänyt koko joulun- ja pelastussanomien kahteen säkeistöön syntymän ihmeestä pääsiäisen pelastusuhriin.

Riimittelyä kuunnellessa pohtii sanojen uskonnollista merkitystä ja laulujen suosiota. Martti Lutherin *Enkeli taivaan lausui näin* -virttä kuunnellessani mietin sitä, miksi enkelitkin kiittävät Jumalaa ainoan poikansa antamisesta. Mitä tekemistä enkeleillä, Jumalan ”palveluskunnalla” on ihmiskuntaa koskevassa asiassa?

Lauluissa näkyy käänöskukkasia ja historiaa. Välillä suomeksi riimittely nostattaa kulmakarvoja: *Jouluyö, juhlayössä* korostetaan ”työtä” monotonisesti ja lopuksi todetaan, että ”täytetty nyt on työ”. Mikä ihmeen työ on täytetty? Pitää lukea saksankielinen alkuperäisteksti, että arvostaa, miten täydellisesti siinä kuvataan syntymäyön tunnelmaa.

Milloinkahan muuten joku nostaa metelin siitä, että virressä *Maa on niin kaunis* ”miespolvet vaipuvat unholaan”? Tämän suuren joululaulusuosikkini maailman kautta kulkeva ”sielujen toivotie” on tosin jäänyt minulle tarkoituksekseltaan hämäräksi.

Musikaalinen ja sanallinen melankolia ihmetyttää, koska joulu

KAUNEIMMAT
Joululaulut

- Ke 29.11 klo 10.30 **Karhulan srk-keskus. Sotaveteraanit**, Sinäkin mahdut mukaan laulamaan.
- Su 3.12. klo 13.30 kahvit ja klo 14 laulut **Huruksela, seuratalo Soihtula**.
- Ma 4.12. klo 18 **Munkkisaaren Maja**.
- To 7.12 klo 18 **Kotkan kirkko. Rippikoululaiset**.
- To 7.12 klo 18 **Kymin kirkko**. Jouluisia sävelmiä maailmalta ja kotoisia yhteislauluja.
- La 9.12. klo 11-14 **Kotkan srk-keskus, kahvio. Joulupurolaulajaiset**.
- Su 10.12. klo 13 **Kymin kirkko. Lapsiperheille**.
- Su 10.12 klo 14.30 kahvit ja klo 15 laulut **Sunilan srk-talo**.
- Su 10.12. klo 15 **Kotkan kirkko**.
- Su 10.12. klo 18 **Haltijan kerho-huone**.
- Su 10.12. klo 18 **Kymin kirkko**.
- Ma 11.12. klo 17.30 kahvit ja klo 18 laulut **Jäppilän vanhalta koululla. Yhdessä Länsi-Kymin Kylä ry:n kanssa**.
- Ti 12.12. kl 18 **Karhulan församlingscentral. De vackraste julsångerna**.
- Ke 13.12. klo 11 **Karhulan srk-keskus. Punaisen Ristin myyjäisasiakkaat ja Olohuoneen kävijät**.
- To 14.12. klo 18 **Laajakosken kappeli**.
- Pe 15.12. klo 15 **Lähetyspiirien**

- ja lähetyksen ystävien** joulupuuro ja klo 16 kauneimmat joululaulut **Langinkosken kirkon Toivonsalissa**.
- Su 17.12. klo 10 **Kymin kirkko. Kauneimmat joululaulut -messu**.
- Su 17.12. klo 16 **Aittakorven srk-talo. Lapsiperheille**.
- Su 17.12. klo 18 **Langinkosken kirkko**.
- Su 17.12. klo 19 **Kymin kirkko**.
- Su 17.12. klo 20 **Kotkan kirkko**.
- Ma 18.12. klo 19 **Ravintola Kairo. Yhdessä Kotka Jazz ry:n kanssa**.
- To 21.12. klo 18 **Kymin kirkko. Rippikoululaiset**.
- Thu 21.12. 6 pm (klo 18) **Langinkoski Church, Christmas Carols**.

Kotka-Kymin srk:n oppilaitosyhteistyön Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia järjestetään Ekamin ja XAMK:n kampuksilla seuraavasti:

Ekamissa:

- Katariinan kampus ke 29.11. klo 9.30 - 10 opiskelijaravintolassa
- Kotekon kampus to 30.11. klo 9.15 - 9.45 pääaulassa
- Malmingin kampus to 7.12. klo 10 - 10.30 ruokalassa

Xamkissa:

- Kotkan kampus to 7.12. klo 12 - 12.30 pääaulassa.

on ilon juhla. *Varpunen jouluaamuna* pysyttelee sydäntä särkevistä tarinasta huolimatta suomalaisten ja minunkin suosikkina. Laulu on melodiana niin kaunis, että Topeliuksen kyyneliä hersyttävät sanat unohtuvat. Laulu etenee pitkään niin surullisena, että vasta lopussa linnun paljastuminen ”pieneksi veljeksi” taivahasta nostattaa joulumieleltä, lupausta taivaasta ja pelastuksesta.

Onneksi monissa joululauluissa heitetään arkihuolet syrjään ja valmistaudutaan joulun ilosanomaan, Vapahtajan syntymiseen. Uudemmissakin joululauluissa annetaan Jeesus-lapsen syntyä sydämiimme uudestaan. Siinä kiiteytyy joulun todellinen sanoma yhdessäolosta, juhlasta, joka ei ole maallinen juhla vaan Jeesuksen syntymäjuhla.

Petri Pietiläinen

Tapahdumia Kotka-Kymin seurakunnassa:

ERITYISJUMALAN- PALVELUKSIA:

1. adventtisunnuntai su 3.12.

- klo 10 Messu Kotkan, Kymin ja Langinkosken kirkkoissa.
- klo 13 Mässa Langinkoski kyrka.
- klo 14.30 Saksankielinen jumalanpalvelus Langinkosken kirkossa.

Itsenäisyyspäivä ke 6.12.

- klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus Kotkan kirkossa. Jumalanpalveluksen jälkeen kunniaikänti sankarihautoilla ja Kirkkokahvit Kotkan srk-keskuksessa.
- klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus Kymin kirkossa. Jumalanpalveluksen jälkeen seppeleenlasku sankarihautausmaalla. Lähtö jumalanpalveluksen jälkeen kirkon pääoven edestä. Kirkkokahvit Helilän srk-talossa.

- To 7.12. klo 18 Metsäkirkko (koirien joulukirkko) Kymin kirkon pihalla.

2. adventtisunnuntai su 10.12.

- klo 10 Messu Kotkan kirkossa.
- klo 10 Maailmojen messu Kymin kirkossa.
- klo 10 Viisikielinen messu Langinkosken kirkossa.

3. adventtisunnuntai su 17.12.

- klo 10 Messu Kotkan ja Langinkosken kirkkoissa.
- klo 10 Kauneimmat Joululaulut - messu Kymin kirkossa.

Jouluaatto su 24.12. /

4. adventtisunnuntai

- klo 13 Jouluaaton perhehartaus Kymin kirkossa.
- klo 13 Jouluaaton hartaus Hurukselan hautausmaalla.
- klo 13 Joulurauhanjulistus Keisarillisella kalastusmajalla.
- klo 14 Jouluaaton hartaus Kymin kirkossa.
- klo 14 Jouluaaton hartaus Laajakosken kappelissa.
- klo 14 Jouluaaton perhehartaus Langinkosken kirkon Toivonsalissa.
- klo 15 Julbön Kymin kirkossa.
- klo 15 Jouluaaton hartaus Parikan kappelissa.
- klo 15.30 Jouluaaton hartaus Metsäkulman kappelissa.
- klo 16 Jouluaaton hartaus Kotkan kirkossa.
- klo 16 Jouluaaton hartaus Kymin kirkossa.

- klo 22 Jouluyön hartaus Kotkan kirkossa.
- klo 22 Jouluyön messu Langinkosken kirkossa.
- klo 23 Jouluyön messu Kymin kirkossa.

Joulupäivä ma 25.12.

- klo 8 Jouluaamun sanajumalanpalvelus Kotkan ja Kymin kirkkoissa.
- klo 10 Jouluaamun sanajumalanpalvelus Langinkosken kirkossa.

Tapaninpäivä ti 26.12.

- klo 10 Tapaninpäivän messu Kotkan kirkossa.

Uudenvuodenaatto su 31.12.

- klo 10 Messu Langinkosken kirkossa.
- klo 17 Uudenvuodenaaton ehtoollishetki Kymin kirkossa.
- klo 19 Uudenvuodenaaton ehtoollishetki Kotkan kirkossa.

Uudenvuodenpäivä ma 1.1.

- klo 10 Sanajumalanpalvelus Kotkan kirkossa.

Loppiainen la 6.1.

- La 6.1. klo 10 Messu Kymin kirkossa.
- To 4.1., 11.1., 18.1., 25.1., 1.2., 22.2., 1.3., 8.3., 15.3. klo 18 Ehtoollishetki Kotkan kirkossa.
- Su 7.1. klo 10 Perhemessu Langinkosken kirkossa.
- Su 7.1., 4.2., 4.3. klo 16 Nojatuo-likirkko Langinkosken kirkossa.
- Su 14.1., 11.2., 11.3. klo 18 Iltamessu Kymin kirkossa.
- Su 28.1. kl 13 Mässa i Kotka kyrka.
- Su 4.2. klo 10 Yhteisvastuukeräyksen avausmessu Langinkosken kirkossa.
- Ke 14.2. klo 18 Tuhkakeski- viikon messu Kotkankirkossa.
- Su 18.2. klo 13 Kuurojen kirkokop- yhän messu Langinkosken kirkossa.
- Su 18.3. klo 10 Maailmojen messu Kotkan kirkossa.

MUSIIKKI:

- Ke 29.11. ja to 7.12. klo 18 Viisikielisen messun esilauluryhmän harjoitus Langinkosken kirkossa. Ryhmä laulaa messussa su 10.12. Lisätietoja: Susanna Hauer 044 752 9496.

Urkuviikon konsertit

Kotkan kirkossa:

- To 30.11. klo 12 Urkukurssin päätöskonsertti Kotkan kirkossa. Vapaa pääsy.
- To 30.11. klo 19 "Saksalaista urkuromantiikkaa" -konsertti Kotkan kirkossa. Marianne Gustafsson Burgmann, urut. Vapaa pääsy. Ohjelma 10/7 €.
- Pe 1.12. klo 12 Vater unser -levyn julkistamiskonsertti Kotkan kirkossa. Pauliina Hyry, urut. Vapaa pääsy. Ohjelma 10/7 €.

- Ke 13.12. klo 19 Lucia-vesper Kotkan kirkossa.
- La 16.12. klo 18 Suuri joulu- musikaali "Valo tuli maailmaan" Kotkan kirkossa. Hyväntekeväisyystilaisuus. Liput 20/15/10 €. Järj. Kotka-Kymin srk ja Kotkan seudun musiikkiopisto.
- Ma 18.12. klo 18 Pyhtään srk:n lauluyhtyeen ja Langinkosken Leidi- en yhteinen joulukonsertti Langinkosken kirkossa.
- La 23.12. klo 19 Tunnelmallinen Joulukonsertti Langinkosken kirkossa. Ohjelma 10 €, tuotto hyväntekeväisyyteen.

Kuorot aloittavat kevätkauden:

- Toivonlaulajat ti 9.1. klo 12 Langinkosken kirkon Toivonsalissa.
- Kirkkokuoro to 11.1. klo 18.30 Karhulan srk-keskuksen salissa.
- Lauluämpäri ke 17.1. klo 17 Kotkan srk-keskuksen salissa. Tervetuloa myös uudet laulajat!

Kauneimmat joululaulut:

- Katso Kotka-Kymin seurakunnan kauneimmat joululaulut sivulta 17.

AIKUISTYÖ:

- Ke 6.12. Suomi 100 vuotta – juhla Karhuvuoren urheilutalolla: klo 13 Itsenäisyyspäiväjuhla Kahvitarjoilu klo 14.15 Lasse Heikkilän Suomalainen messu (Juhlaversion 2017) Järj. Kotkan kaupunki ja Kotkan seurakuntien neuvottelukunta.

Piirit aloittavat kevätkauden:

- Healing Rooms –rukousklinikka ma 8.1. klo 18.30-20.30 Karhulan srk-keskus, Karhulantie 33. Tervetuloa rukoiltavaksi. Jatkuu parillisten viikkojen maanantaisin.

- Kaikille avoin olohuone ke 10.1. klo 10-13 Karhulan srk-keskus. Jatkuu viikoittain.
- Tiistaitupa ti 16.1. klo 10-11.30 Karhulan srk-keskus. Asiaa, kahvit ja jumppa. Jatkuu viikoittain.
- Sisälle sanaan - raamattuluento to 18.1. klo 18 Aittakorven srk-talo. Aiheena Matteuksen evankeliumi. Luento pastori Tero Hietanen. Luennon jälkeen mahdollisuus jäädä keskusteluryhmään. Jos haluat uutena keskusteluryhmään, ilmoita siitä Tero Hietaselle (puh. 040 586 0997 / tero.hietanen@evl.fi). Luennoille voi osallistua ilman ilmoittautumista! Luennot jatkuvat parittomien viikkojen torstaisin.

Raamattu- ja rukouspiirit:

- Kaikille avoin rukouspiiri ma 8.1. klo 18 (parill. viikot) Kotkan srk-keskus, nuortentila Arku. Piirinvetäjänä Satu Timonen.
- Raamattupiiri ke 10.1. klo 13 (parill. viikot) Langinkosken pieni neuv.huone. Piirinvetäjänä Anne Läheniemi.
- Raamattupiiri to 11.1. klo 16 (parill. viikot) Hovinsaaren toimitalossa, Runebergink. 2. Piirinvetäjänä Helena Tietäväinen ja Merja Ruokonen.
- Naisten raamattupiiri ma 15.1. klo 18 (paritt. viikot) Kotkan srk-keskus, 2. krs. Piirinvetäjänä Mirja Pryke.
- Kaikille avoin raamattupiiri ti 16.1. klo 18 (paritt. viikot) Kotkan srk-keskus, 2. krs. Piirinvetäjänä Ritva Kivelä.
- Miesten piiri ti 16.1. klo 18 (paritt. viikot) Kotkan srk-keskus, ent. diakoniatston kokoustila (sisäänkäynti sisäpihankulmalta, F-rapusta). Piirinvetäjänä Onni Hämäläinen.

- La 27.1. Hiljaisuutta, läsnäolo ja pyhyttä arkeen –teemapäivä Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Siellä voit tutustua erilaisiin keinoihin hiljentyä arjessa. Mukana myös Heli Harjunpää ohjaamassa rukousjoogaa. Myöhemmin tulossa ko. aiheeseen liittyvä Arkiretriitti, jossa hiljennytään arjen keskellä kotona tai töissä n. 15-30 min/pvä raamattutekstien valossa. Lisäksi parin viikon välein kokoonnutaan yhteen muiden arkiretriittiläisten kanssa jakamaan ajatuksia. Tarkempia tietoja ko. asiasta tammikuussa.

- To 1.2., ke 21.3. ja ke 9.5. klo 17 **Naisten saunailat** Höyterissä. Lähtö klo 16.30 kimpakyydein Kotkan srk-keskuksesta. Tied. Elisa Järvimäki p. 041 540 3011 ja Tuomi Larvi p. 044 762 9488.

LÄHETYSTYÖ

- La 9.12. klo 9-13 **Lähetysmyyjäiset - joulun tunnelmaa ja makuja** Karhulan srk-keskuksesta. Myynnissä käsitöitä, arpoja, leivonnaisia, kynttilöitä jne. Mukana Naisten Pankki, Pelastakaa Lapset ja Adel – pakistanilaiskristittyjen tuki.
- La 9.12. klo 11-14 **Joulupuorolaulajaiset** Kotkan srk-keskuksesta. Kauneimpia joululauluja puolen tunnin välein. Tarjolla joulupuoroa, kahvia, teetä ym. Arpa- jaiset. Tuotto lähetystyön hyväksi.
- Su 10.12. **Joulupuoti** Langinkosken kirkossa messun jälkeen.

Lähetyspiirit alkavat:

- ti 9.1. klo 10-11 Aittakorven srk-talolla (lähetysten rukouspiiri), jatkuen joka toinen viikko huhtikuun loppuun.
- ke 10.1. klo 12-13.30 Kotkan srk-keskuksesta, jatkuen viikoittain huhtikuun loppuun.
- ke 10.1. klo 15-16.30 Sunilan srk-talolla (lähetysraamattupiiri), jatkuen joka toinen viikko huhtikuun loppuun paitsi ei ke 21.3., jolloin piiriläiset ovat mukana Ohraleipämessussa. Messussa on iltaehtoillisen vietto ja piiriläisten valmistama iltapala Suomen Lähetysseuran Tasauskeräyksen hyväksi.
- ma 15.1. klo 14.-15.30 Langinkosken kirkolla, Toivonsalissa, jatkuen viikoittain huhtikuun loppuun.
- ti 16.1. klo 17.30-19.30 Salotie 7 – lähetyspiiri, jatkuen joka toinen viikko huhtikuun loppuun.

Kädentaitoryhmät aloittavat:

- ke 10.1. klo 17- **Silmukka** Kotkan srk-keskus, joka viikko huhtikuun loppuun.
- to 11.1. klo 10-13 **Neulekahvila** Karhulan srk-keskus, joka toinen viikko. Tervetuloa neulomaan omia käsitöitä tai hyväntekeväisyyteen diakoniatyön kautta. Otamme myös vastaan lahjoituslankoja.
- ma 15.1. klo 9- **Kutomopiiri** Langinkosken kirkko, alakerta, joka viikko huhtikuun loppuun.
- ma 15.1. klo 17- **Kässäpiiri** Karhulan srk-keskus, joka toinen viikko huhtikuun loppuun.
- ti 16.1. klo 10-12 **Sukkapiiiri** Haltijantien kerhohuone, joka toinen viikko huhtikuun loppuun.

- Siioninvirsiseurat**
Joka kuukauden kolmas sunnuntai klo 14.30 kahvia tarjolla ja klo 15 seurat: Karhulan srk-keskus su 21.1., 18.2., 18.3. ja 20.5 sekä Karhulantie 31, alatali su 22.4. Kahvirahalla tuetaan Ulla Tuovisen työtä Hongkongissa Herättäjä-Yhdistyksen kautta.

DIAKONIA:

Tapahtumat:

- Su 11.2. klo 13 **Kuurojen kirkkopyhä** Langinkosken kirkolla. Mukana kuurojen pappi Seppo Laukkanen.

Kerhot:

- Mielenterveyskerho** 23.1., 21.2., 22.3., 17.4. ja 17.5. klo 14.00-15.30 Karhulan srk-keskusten alatalissa, Karhulantie 31. Kahviraha 2 €.

Maanantaisin:

- Sunilan kerho** 15.1., 12.2., 12.3. ja 16.4. klo 11.30-13 Sunilan srk-talolla, Valliniementie 20.
- Supertoivot** 22.1., 19.2. ja 23.4. klo 13 -14.30 Karhulan srk-keskuksesta, Karhulantie 33. Invataksikuljetus. Kerhokahvit ja kuljetusmaksu 3 €.

Keskiviikkoisin:

- Aittakorven keskiviikkokerho** viikoittain 10.1.-2.5. klo 13 Aittakorven srk-talolla, Luhtipolku 3. Ruokailu klo 12. Hinta 6 €.
- Hovinsaaren hopeakerho** viikoittain 17.1.-2.5. klo 12-13.30 Hovinsaaren toimitilassa, Runebergink. 2.

Torstaisin:

- Torstaikerho** viikoittain 17.1.-26.4. klo 11.30-13 Kotkan srk-keskuksesta. Mariankatu 14. Kerhossa ruokailu. Hinta 6 €.

- Kuurojen kerho** 18.1., 15.3. ja 19.4. klo 13 Langinkosken kirkon Toivonsalissa, Langinkoskent. 1.

Ruoanjako:

- ma klo 9-10** diakoniatoimisto, Karhulantie 33
- to klo 9-10** diakoniatoimisto, Haltijantie 1

Vastaanotot, vain aikavarauksella!

- (taloudellista neuvontaa ja apua, keskustelua ym.)
- ma klo 10-12**, diakoniatoimisto, Karhulantie 33
- ti klo 9-15**, diakoniatoimisto, Mariankatu 14 D
- to klo 10-12**, diakoniatoimisto, Haltijantie 1

NUORET

- maanantaisin** klo 18-20 **Nuorten varikko** Aittakorven srk-talolla (Luhtipolku 3). Tule vaihtamaan kuulumisia ja olemaan yhdessä.
- tiistaisin** klo 14-17 **Nuorten varikko** nuortentila Arkussa (Mariankatu 14). Tule vaihtamaan kuulumisia ja olemaan yhdessä.
- tiistaisin** klo 17-20 **Nuortenilta** nuortentila Arkussa (Mariankatu 14). Yhdessäoloa (ohjelma-osuus klo 18-19).
- keskiviikkoisin** klo 17-19 **Nuorten avoimet ovet** Tavastilan entisellä kirjastolla (Tavastilantie 227). Tule vaihtamaan kuulumisia ja olemaan yhdessä.
- torstaisin** klo 14-17 **Nuorten varikko** Boksilla (Karhulantie 31). Tule vaihtamaan kuulumisia ja olemaan yhdessä.
- torstaisin** klo 17-20 **Nuortenilta** Boksilla (Karhulantie 31). Yhdessäoloa (ohjelmaosuus klo 18-19).
- torstaisin klo 19-21 **Nuorten peli-ilta** Kotkan srk-keskusten voimistelusalissa (Mariankatu 14). Yhdessä liikkumisen iloa pilke silmäkulmassa.

- ke 13.12. ja ke 7.3. sekä ke 2.5. klo 17.30-20 **Nuorten leffailta** Boksilla (Karhulantie 31).
- ke 7.2. ja 4.4. klo 17.30-20 **Nuorten leffailta** Arkussa (Mariankatu 14).

TYTÖT JA POJAT (7-14 -v.):

- maanantaisin** klo 16-18 **Aittakorven open 4.-7.-luokkalaisille** Aittakorven srk-talolla (Luhtipolku 3). Tule vaihtamaan kuulumisia ja olemaan yhdessä.
- keskiviikkoisin** klo 14-16 **Boksi open 4.-7.-luokkalaisille** Boksilla (Karhulantie 31). Tule vaihtamaan kuulumisia ja olemaan yhdessä.
- torstaisin** klo 14-16 **Arkku open 4.-7.-luokkalaisille** nuortentila Arkussa (Mariankatu 14). Tule vaihtamaan kuulumisia ja olemaan yhdessä.
- Kerhot 1.-8-luokkalaisille** käynnistyvät kevätkaudella jälleen viikolla 4 (22.-28.1.2018.). Tiedot kerhotarjonnasta ilmoitetaan tammi-kuussa koulujen kautta koteihin jaettavassa esitteessä sekä seurakunnan nettisivuilla www.kotka-kymminseurakunta.fi/7718.

Leirit:

- 23.-25.2.2018 **"1. Aikalisä"- leiri 3.-5. -luokkalaisille** Ristiniemessä
- 23.-25.2.2018 **"2. Aikalisä"- leiri 3.-5. -luokkalaisille** Höyterissä
- 25.-27.2.2018 **"1. Huili"- leiri 1.-2. -luokkalaisille** Höyterissä
- 27.2.-1.3.2018 **"2. Huili"- leiri 1.-2. -luokkalaisille** Höyterissä
- 1.-3.3.2018 **"Paussi"- leiri 6.-8. -luokkalaisille** Höyterissä

- 20.-22.4.2018 **"Helmiä ja glitteriä"-leiri 1.-3.-luokkalaisille** Ristiniemessä
Kaikkien leirien hinta on 23 €/leiriläinen ja niille on yhteiskuljetus. Leireille voit ilmoittautua 22.1.-2.2. välisenä aikana osoitteessa www.kotka-kymminseurakunta.fi/7722 tai ark. klo 9-15 puh. 044 752 9529. Jokaiselle leirille mukaan mahtuu 40 leiriläistä.

- Perheiden rovastikunnallinen telttaleiri** 25.-27.5.2018 Vehkarinteen leirikeskusten pihapiirissä, Haminassa. Leiri on suunnattu kouluikäisille ja heidän perheille. Leiri on matalan kynnyksen maastoleiri, seurakunnalta voi lainata mm. teltan ja retkikeittimen leirin ajaksi. Telttaleirin hinta on 10 €/henkilö.
Lisätietoja leiristä Marko Lamminen p. 044 725 9036/marko.lamminen@evl.fi. Ilm. mukaan 13.4.2018 mennessä. Marko Lamminen. Mukaan seurakunnastamme mahtuu 3-4 perhettä.

Rippikouluikäiset:

- Rippikoulusunnuntain messu** 4.2. klo 10 Kotkan ja Kymin kirkoissa.

LAPSET JA PERHEET:

- Itsenäisyyspäiväjuhla lapsiperheille** la 2.12. klo 14 Kotkan srk-keskuksesta. Ohjelmassa on kerholaisten esityksiä sekä musiikkivieraana Kengurumeininki Duo. Tilaisuus on maksuton.
- Kauneimmat joululaulut lapsiperheille:**
- 10.12. klo 13 Kymin kirkko
- 17.12. klo 16 Aittakorven srk-talo.
- Kiertävät joulukirkot lapsille:**
- 11.12. klo 9.30 Aittakorven srk-talo
- 12.12. klo 9.30 Saaripirtti, Mussalo
- 13.12. klo 9.30 Kotkan kirkko
- 15.12. klo 9.30 Langinkosken kirkko.
- Perinteinen joulutapahtuma "Mistä löytäisin joulun"** ti 12.12. klo 17.30-19.30 Kymin kirkon mäellä.

HYVÄN MIELEN JOULUKALENTERI 2017

1. Älä mieti, että olet liian vanha tai liian nuori. Uskalla toteuttaa itseäsi ja elää elämääsi omalla tavallasi.
2. Katso ympärillesi: kuinka monta kaunista ja hyvää asiaa näet juuri nyt?
3. Olet ainoa ihminen, jonka kanssa vietät koko elämäsi. Ole itsellesi ystävällinen, ymmärtävä ja kannustaja.
4. Kauna ja katkeruus vahingoittavat vain sinua, ei sitä ihmistä, johon ne kohdistuvat.
5. Toisen ihmisen auttaminen ja ilahduttaminen tuo iloa ja vapauttaa suuria voimavaroja sinussa itsessäsi.
6. Pelko on vahva voima, mutta vielä voimakkaampi on usko. Asetu uskon kannalle.
7. Kuuluvatko kaikkien murheet ja taakat mielestäsi sinulle? Eivät kuulu. Hellitä vähän.
8. Jos pidät itseäsi epäonnisenä, epäonnistut varmasti. Siispä ajattele, miten monessa asiassa olet onnekas - ja onnistu edelleen!
9. Aloita ja lopeta jokainen päivä kiittämällä siitä, miten paljon hyvää olet saanut.
10. On hyvä ajatella: en anna periksi, yritän uudelleen, pysyn sitkeänä, pyrin eteenpäin.
11. Rukoile ja koen rukouksen ihme. Rukoile missä vain, kadulla, metsässä, koirapuistossa, kaupassa.
12. Älä luokittele ihmisiä heidän ikänsä perusteella. Tutustu hyvin vanhaan ja hyvin nuoreen ihmiseen -jospa saisit heistä ystävä!
13. Sinä et voi aina päättää, mitä sinulle tapahtuu, mutta voit päättää, miten siihen asennoidut ja miten annat sen muuttaa elämääsi.
14. Omaksu iloinen ajattelutapa. Näe hauskat asiat ympärilläsi ja naura niille yhdessä toisten ihmisten kanssa.
15. Kerro hauskoja asioita sen sijaan, että puhut usein epäonnistumisista ja sairauksista. Huomaat, miten se vaikuttaa sinuun!
16. Mikä on sinun sielunmaisemasasi, onko se vaikka kesämökin laiturilla? Sulje silmäsi ja mene sinne ajatukssasi joka päivä, kuule aaltojen ja lintujen äänet, tunne merituuli ja rauhoitu.
17. Pysähdy juttelemaan vieraan ihmisen kanssa.
18. Ajattele aamulla: Tänään en muurehdi mitään, en suutu mistään, en pahoita mieltäni mistään. Teen tästä päivästä parhaan mahdollisen niillä eväillä, joita minulla tänään on.
19. Älä ylenkatso Jumalan apua, sillä hänellä on leveät hartiat, vahvat käsivarret ja loistavia ideoita.
20. Jos pidät jotakin työtä rankkana, se on rankkaa. Kääri hihasi ja tee se: tulee hetki, jolloin työ on tehty, Ja oliko se niin rankkaa?
21. Ole tänään erityisen ystävällinen niille ihmisille, joille olit eilen työkeä.
22. Naura itsellesi sydämesi pohjasta. Se tekee hyvää.
23. Tänä jouluna päätä kuunnella läheisiäsi. Toisen ihmisen todellinen kuunteleminen on suuri lahja.
24. Nauti rauhasta ja kynttilöistä ja ole todella läsnä läheisillesi.
25. Mene joulukirkkoon. Pysähdy miettimään, miten suuri lahja elämä on.

